

7 MILLIÁRD EMBER

2011. november 7. hétfő • [Környezetvédelem,](#)
[Tanulmányok](#)

PALATINUS

LOCARNOI JELENTÉS

A világ számos hírügynöksége hetek óta kísérté figyelemmel azt a számlálót, amelyik nagy sebességgel pörgött és azt mutatta, hogy aktuálisan hány ember él a földön. Egybehangzó vélemények szerint 2011. október. 31. –én látta meg a napvilágot az hétmilliárdadik élő embertársunk. Mint minden úgy ez a pillanat sem állt meg. Az Emberiség népességszámának számlálója tovább pörög, csak mivel egy érdekes pillanat már bekövetkezett, a számlálót leállították. (Így történt ez 1999. október 12.-én is, amikortól hatmilliárd főre nőtt az emberiség száma) A továbbiakban valószínűleg arról hallhatunk „tudományos” értekezéseket, hogy a 10 milliárd élő lélek sem okoz gondot a jövő nemzedékeinek, mert uraljuk a természetet és minden természeti törvényt képesek vagyunk felülmúlni.

Az Emberiség az egymilliárd lélekszámot a XIX. Század elejére érte el. A növekedés ettől kezdve nagyon meredeken emelkedett. Egyes nevezetes állomásokat kihagyva 1968 és 1970 között érte el az akkor kritikusnak mondott 4 milliárd főt. Nem véletlenül ebben az időszakban a Római Klub már erőteljesen hangot adott aggodalmának. Az évek peregtek, az emberiség száma, pedig tovább növekedett. A PALATINUS társaság alakulása idejében (2004) már 6.3 milliárdan éltünk Földünkön. Ezekben az időkben sorra jelentek meg tudományos és nem éppen tudományosnak mondott tanulmányok, dolgozatok, vélemények, amelyek hol reálisan, hogy irreálisan próbálták elemezni a helyzetet. A „nem éppen tudományos” megközelítések nem tudománytalanságot jelentettek, hanem ezek a megközelítések jellemzően, a tudomány köntösébe csavart, gazdasági vagy politikai érdekeket képviseltek. A tudomány kezdett szétválni. A kisebb létszámú tudomány művelők, akik a természet vizsgálatát tekintik fő feladatuknak, azok kezdtek háttérbe szorulni, míg a harsogó jólétben élő tudósok sokszor elvtelenül is kiszolgálói lettek hatalomnak, gazdaságnak, politikának és sikert-sikerre halmoztak. Ez a két irányzat még fellelhető napjainkban is, sőt minden jel arra utal, hogy ez utóbbi szellemiséget erősítik a gazdaság és a politika szereplői. A természetvizsgálók és a természet törvényeit kutatók, féltve jövőnket, igyekeznek felhívni a figyelmet arra, hogy mindösszesen csak egy Földünk van és azt a mindenkor élő emberiség, nem tekintheti tulajdonának. Ennek a szemléletnek egyik fontos része, amit minden esetben

meg kell említeni, hogy Bolygónk természeti kincseit visszafordíthatatlanul nem termelhetjük ki, és nem fogyaszthatjuk el. A „bértudósok” akik munkásságukkal nem a természetet és az emberi létet szolgálják, azok a folyamatos fenntartható fejlődést, a folyamatosan növekvő termelést és gazdasági hasznót –vizionálva- sokszor agresszív módon szorgalmazzák a természet törvényeitől való eltérést, ami nem jelent mást, mint a természet kincseinek felélését. Ez utóbbi tudományos tevékenység látványos és az egyszerű emberekből csodálatot és valamiféle álnyugalmat vált ki. Példaként említhetnénk, hogy az ember képes repülni, a természet adta lehetőség mellett megjelent a műanyag, ami nélkül már nem tudnánk élni, rengeteg felesleges energiát vagyunk képesek termelni, amit felesleges eszközök fogyasztására használunk fel és nem feledkezhetünk meg az elektronika és informatika pár évtizedes tündökléséről se.

Egy beszélgetésen felvetődött, hogy ki gondolná azt, hogy 20-24 éve még a Commodore és URAL számítógépek a XX. század csodáját jelentették. A XXI. században tapasztalható informatikai és elektronikai ipar fejlődése, jól szemlélteti, hogy az emberiség milyen iramban szakad el a természettől és válik saját maga által kialakított eszközeinek rabjává. Felvetődött, mi történne akkor, ha a teljes kommunikációs és informatikai rendszer egyszerre összeomlana a világon. A beszélgetés erre a helyzetre nem tudott megnyugtató választ adni. Az biztos, hogy káosz keletkezne, amit katasztrófák sorozata követne. Az optimisták természetesen azt gondolják, hogy milyen jó hogy már ennyi ember él a földön, mert például szükség van minimum 7 milliárd mobiltelefonra és annak kiépített hálózataira (műholdakat is beleértve), tehát növekszik a gazdaság, egyre jobb élet lesz a Földön mert sok pénzt keresnek a gyártók, hálózat fenntartók, kereskedők ... tehát az Emberek. A palatinus vélemény első reakciója a közgazdasági és politikai megközelítésre mindösszesen csak az, hogy (?). A rózsaszín álom mögött az van, hogy például Kínában a ritka földfémek kitermelése lassan a kritikus szintet éri el, mert e nélkül nincs elektronikai csoda. Az „E” hulladékok aránya egyre növekszik, tehát nincs egyensúlyban a természet. Tétélezzük fel, hogy a multinacionális rádiótelefon gyártók közelítenek álmaik megvalósításához és a földön 7 milliárd ember fülére lehet tapasztani a XXI. század nagy vívmányát, a rádiótelefont. Mi van akkor, ha viszont az egyre növekvő űrszemét (irányíthatatlan űrobjektumok) egy ütközés sorozat miatt, akár csak időszakosan is meggátolják a telefonos és internetes nemzetközi forgalmat. A bekövetkező eseményeket még az Orson Orwell-i követők sem tudnák megbecsülni.

Az emberiség történetét figyelve, ha azt értő szemmel vizsgáljuk és a sajátos összefüggések feltárásával kiegészítjük, akkor néhány szembetűnő érdekességet figyelhetünk meg. Az Emberiség földi életében a XX. Századig a természeti egyensúlyi állapotnak megfelelően élte életét. Tehát minden dinamikus változó életfolyamat megfelelt az egyik fő természeti törvénynek, azaz az élet körforgásának, egyensúlyi állapotának. A XX. Századtól (emberi időszámítás alapján) a természeti javainkból túlfogyasztottunk és fogyasztunk. Ez egyszerűen csak annyit jelentett, hogy többet vettünk el a természettől, mint amennyi képes volt megújulni. Ez a folyamat egyre gyorsulni látszik, oly annyira, hogy az optimista „bértudósok” is elkezdtek egy kicsit aggódni.

Hét milliárdan élünk mostantól Földünkön és a szám nap-mint nap növekszik. Amikor ezeket a sorokat leírom, már lehet, hétmilliárd-kétszázezren ÉLÜNK. Tehát a növekedés az emberiség létszámában fenntartható, de meddig. Az elemzések azt mutatják, hogy a XXI., század elejétől évente becsülhetően 100 millióval nőtt az emberiség létszáma. Ezt figyelembe véve 2012. október.31-én hétmilliárd-egyszázmillió ember fog élni.

A hír, a „szenzáció”, hogy ennyi ember él, már a múlté, mert eltelt 24 óra. A problémák és a szaporodó mindennapi gondjaink viszont maradtak, sőt egyre növekednek.

Az elmúlt évtizedekben és években számos kutatócsoport és gondolkodó ember írt tanulmányokat „jövők sorsáról”. Ezeket, hol sokszor, hol kevésszer, de idézik. A tanulmányokból azok, akik idéznek, csak azt emelik ki, amelyet saját gondolatmeneteikhez tudják illeszteni. Nagyon kevesen vannak azok, akik az egyes gondolatmeneteket értik, sőt azokat képesek feldolgozni.

Az elmúlt évtized egyik ilyen dolgozata a „LUGANOI JELENTÉS”. Ez a tanulmány sokszor idézett és nem túlzás azt állítani, hogy a hangvételében drámai írás, nagyon sötét jövőt jósol az emberiségnek. A Luganoi Jelentés szerzője (Susane George) elvonultan írta meg tanulmányát, amit nem ismert gazdasági birodalmak rendeltek meg. Az alap gondolatmenetében az is szerepel, hogy **„2020-ra 2 milliárddal csökkenteni kell a világ népességét”**. (A szakértői csoport a svájci Luganóban dolgozott 1998. novemberétől, egy éven át.)

Leegyszerűsítve azt is mondhatjuk, hogy ez nem jött be, a vagy a világ ezt nem fogadta el. Nem hogy csökkenne a népesség, hanem növekszik, de hogyan. Úgy hogy a jóléti társadalmakban demográfiai csökkenés tapasztalható, míg a szegény „elmaradott” országokban meredeken emelkedik a népesség növekedése. A politika és gazdaság ezt a szembeötlő ellentmondásosságot egyszerűen nem tudja, vagy nem akarja feloldani. A gond az, hogy a nagytömegű szegénységet, a tudatlanságot, az elmaradottságot használja ki a tőke, azért, hogy legyen olcsó munkaereje, a sok szemetet azonnal el tudja adni és vissza tudja szállítani, tehát a profit és a banki hasznon növekedje. Mit szól ehhez a természet. A válaszok lassan, de folyamatosan kezdenek kialakulni. A „műélet”, amit a gazdag országok élnek egyre inkább saját börtönük lesz. Mint a téma kutatója figyelemmel kísérem például hazánk demográfiai hullámzását. Riasztó híreket hallhatunk, hogy fogy a népesség. Hazai tudósok, akiket az állam fizet, azt próbálják megértetni, hogy ez azért van, mert nők karriert akarnak építeni, nagy a stressz, a gyermekek után járó állami pénzek soha nem elegendőek, és még sorolhatnánk tovább ezeket a veretes szavakat. A valóságban viszont egyre jobban virágoznak a meddőségi és reprodukciós klinikák. Talán ezekben az intézményekben oldják meg a szociális problémákat? nem itt azokkal foglalkoznak, akiknél biológiai okokra vezethető vissza a meddőség. Ezeknek a pároknak a száma egyre emelkedik. A szomatológus sejti az okokat, de nem beszélhet, mert az gazdasági zavart is okozhat.

A PALATINUS gondolkodás vallja azt az elvet, amit egyik nagy gondolkodónk mondott, hogy „Gondolkodj globálisan, cselekedjél lokálisan”.

Idézet: „globalizáció – a modern világ népeinek növekvő kapcsolatrendszere és kölcsönös függése. Az áruk, a tőke, az emberek és az információ áramlását a technológiai fejlődés gyorsítja. – A globalizáció következtében egymástól igen távol élő emberek, közösségek is kapcsolatba kerülnek egymással. A gazdaság terén a globalizáció egyik látványos jele, hogy a világ minden nagyvárosában egyforma szupermarketekben kaphatóak egyforma áruk. Megjelentek a globális társadalom csírái is: paradox módon a világszerte terjedő globalizáció-ellenes mozgalom éppen ennek a jelenségnek a megnyilvánulása. Baloldali szervezetek aktivistái, környezetvédők a szolidaritás értékeire hivatkozva mutatnak rá, hogy a szegény országok részesedésének aránya a világon megtermelt javakból folyamatosan csökken, miközben természeti környezetük egyre pusztul. Érvelésükkel számos ponton egybecseng szélsőjobboldali hangadók álláspontja, akik a nemzeti eszme jegyében bírálják a globális

monopóliumokat. – A gazdasági folyamatok alapos elemzése azonban azt mutatja, hogy a világnak éppen azok a népei a legszegényebbek, amelyek kimaradtak a globalizáció folyamatából. Közben töretlenül növekedett mindazon államok nemzeti jövedelme, amelyek részt kértek a nemzetközi munkamegosztásból. Minthogy közöttük van a világ két legnépesebb országa, Kína és India, a globalizáció ténylegesen a korábbinál magasabb életszínvonalhoz segítette a világ szegényeinek többségét.” "A globalizáció fogalma először az először a hatvanas-hetvenes évek fordulóján jelent meg a köztudatban, amikor a Római Klub jelentése következtében egyre több, a Földünk sorsáért aggódó tudós, környezetvédő aktivista kezdett el foglalkozni a globális környezetvédelmi problémákkal. Az eredeti jelentés tehát arról szól, hogy világunk mára összeért, a környezetszennyezés nem egyszerűen helyi, hanem határokon túlnyúló probléma lett, az emberi tevékenységeknek az egész bolygóra kiterjedő hatásai vannak (savas eső, ózonlyuk, éghajlatváltozás stb.). Elterjedt a jelszó: *"Gondolkozz globálisan, cselekedj lokálisan!"* (sulinet)

A teljes ismeretekre való törekvés teszi csak lehetővé azt, hogy képesek legyünk az egészet és a részt minden összefüggésében megismerni. A PALATINUS elveit külföldön is kezdik elfogadni. Egy ilyen ország Svájc. Több mint egy évtizedes tudományos kapcsolatot követően kezdte el működését egy humántudományokkal foglalkozó kutató műhely Locarnóban.

A Műegyetemi Természettudományi Egyesület, a PALATINUS társaság és a HS-Tech GmbH összefogott és a rendelkezésre álló információk halmazát elkezdte feldolgozni természettudományos alapokon. A résztanulmányok és maga a feldolgozás szemlélete az Antropológia tudományára épül, azaz Embertani szempontok érvényesülnek. Az információ özönből türelmes munkával igyekeztünk leválasztani a „reklám tudományokat” és az emberiségre is veszélyes „tudományos” kutatási eredményeket. Ezt a mondatot célszerű értelmezni, mert az érintettek indulatoktól sem mentes kirohanásokkal reagálhatnak erre a kijelentésre.

A mikrobiológiai kutatások és azok tudományos eredményei ismertek és mondhatjuk nagyon látványosak. A megítélésük abból a szempontból, hogy mennyire segíti a Földi Életet, az már vitatott. Kiemelkedő tudományos munkának tekinthetjük például az antrax vagy az ebola biológiai fegyverrel fejlesztését, vagy az atomfegyvereket stb. Tehát esetünkben a tudományos produktum, emberek elpusztítását jelentik. Sorolhatnánk számos „tudományos” sikert, aminek a végeredménye mindig pusztítás és pusztulás.

Az összefogás eredménye képen sorra születnek a tanulmányok és az elemzések, amelyek a www.pannonpalatinus.hu oldalon jelentek meg, azzal a céllal, hogy a döntéshozók, akik elsősorban felelősek jövőnkért, azok ne csak a bértollnokok véleményét ismerjék meg. Sajnos ez az elképzelés nem vált valóra, viszont egyre növekedett azoknak az olvasóknak a száma, akiket nyugtalanítottak a szólások, idézet: „minden rendben van, és töretlenül száguldunk előre, és minden növekszi”. Ez elméletileg rendben volna, csak hogy a népesség is növekszik. Ez a kis apróság a tudományos részeredményekre is hatással vannak.

A PALATINUS Locarnoi jelentése sem tudja az ellentmondásos folyamatokat értelmezni, sőt az emberiség jövőjét sem tudja megjósolni. A célja az nem más, mint az, hogy **7 milliárd Embernek** felvázolja azt, hogy milyen összefüggéseket kell feltárni és értelmezni napjainkban és a jövőben élő (valódi) tudósainknak.

A reális természettudományos elemzéseken és azok bonyolult összefüggéseiben van a hangsúly.

Célszerű a teljesség igénye nélkül néhány elengedhetetlenül fontos összefüggést kiemelni:

- **7 milliárd ember és a biológiai táplálék**
- **7 milliárd ember és a Föld édesvíz készletek**
- **7 milliárd ember és a biológiai sokszínűség**
- **7 milliárd ember és a környezetvédelem**
- **7 milliárd ember és az egészség, betegség kérdése**
- **7 milliárd ember és a klímaváltozás**
- **7 milliárd ember és bolygónk nyersanyag készlete**
- **7 milliárd ember és a kultúra, a tudományok és a művészetek**
- **7 milliárd ember és annak hulladéka**

A felsorolást tetszőlegesen lehet folytatni. A különféle összefüggéseket nem csak magukban kell értelmezni, hanem azok teljes és komplex összefüggéseinek feltárását is el kell végezni. A felsorolt töredékek végtelen szálon kapcsolódnak egymáshoz. Azt tapasztalhatjuk, hogy ezek a kapcsolatok a végső káros hatást általában nem csökkentik, hanem azokat gerjesztve növelik.

A palatinuszi szemlélet kiemelten fontosnak tartja, hogy adatokat gyűjtsön, azokat rendszerbe foglalja és kérdésselvetés esetén a bonyolult összefüggések feltárásával, igyekezzen azokra magyarázatot adni. Egy, a témába vágó egyszerű példával lehet értelmezni ezt a szemléletet.

Egy adott 1 hektárnyi terület hasznosításának kérdése különféle „szakemberek” megközelítésében.

- a mezőgazdász pontos számításokat tud végezni arra vonatkozólag, hogy ismerve a föld minőségét, az átlag klímát és egyéb ismereteket, hogy milyen mezőgazdasági termelés várható el, milyen hozam mellett.
- Az ingatlan befektető pontosan ki tudja számítani, ha a területre lakóparkot épít, az milyen hasznot hoz számára
- Egy multinacionális vállalat szakembere pontosan ki tudja számítani hány biológiai rabszolgával milyen termelést tud folytatni, milyen haszonnal
- Az energia szektor kiváló szakembere számításokat végezhet arra vonatkozólag, hogy milyen alternatív, központi is támogatott energiatermelésbe kezdhet bele
- A hulladékgazdálkodó tökéletes hulladéktárolót tudna létesíteni a területen
- A turisztikai szakember szálloda és élményfürdő telepítéséről álmodozhatna
- A temetkezési vállalkozó pontosan ki tudja számítani, hány sírhelyet tudna kialakítani.

És még sorolhatnánk hosszasan mindazokat a szakembereket, akiknek anyagi hasznot hozhatna az az egy hektár föld. De csak egy hektár van ! Ez az egyszerű tény a fantáziálásba viszont senkit nem gátol. A fenti jelenség sajnos mindennapi. Arra viszont senki nem hívja fel a szakemberek és sokszor a tudósok figyelmét, ha van egy hektár szabad terület akkor azt az önös emberi érdekek fölé kellene helyezni és vissza kellene adni a természetnek. Egy tudóscsoport gunyoros mosolyát sikerült kiváltani azzal, amikor egy előadáson azt mertem mondani, hogy „célszerű lenne minden esetben figyelembe venni, hogy az Ember is a természet része”. Ezt a vitathatatlan állítást, amit csak „tudósok” kérdőjeleznek meg, azzal is bővíthetjük, hogy az Ember a természet rendjében, magával a létevel az egyik legsebezhetőbb. Ezt a fogyatékoságunkat, felsőbbrendűségünkkel próbáljuk ellensúlyozni. Az egyik ilyen tényező a népesség növekedése aminek, velejárója a természetes környezet átalakítása, megváltoztatása és nem utolsósorban pusztítása. Az eredmény élőlények és fajok

kipusztulása. Nem olvasható olyan magasztos tudományos munka, amelyik azt állítaná, hogy az Ember, mint biológiai lény önmagában is képes létét fenntartani (utalások viszont vannak). Mit hozhat magával ez szemlélet, biztosan tudhatjuk azt, hogy a természet körforgásának felborulása elkerülhetetlen lenne és ennek következménye a táplálékláncolat összeomlásához vezetne. A következményeket már megtapasztaltuk és tapasztaljuk, ami nem más, mint egyes fajok kipusztulása. Az ember ebben is sikereket ért el, folyamatosan bővül a Vörös Könyv (fajok kihalását regisztráló dokumentum).

Idézet: „Az emlősök helyzetének felmérése a Nemzetközi Természetvédelmi Unió (IUCN) által végzett globális vizsgálat része, amelyben a világ fenyegetett fajait gyűjtik össze. Az IUCN évente adja ki veszélyeztetett fajok Vörös Listáját, és négyévenként méri föl a világ fajainak globális helyzetét. A kormányok és természetvédelmi szervezetek ezen adatok felhasználásával alakítják ki védelmi stratégiájukat és osztják el a természetvédelemre rendelkezésre álló erőforrásokat.

Az egyre növekvő népességre jellemző, hogy azt csak környezetének megváltoztatásával, pusztításával, kizsákmányolásával tudja csak fenntartani. Az emlősökkel foglalkozó mostani fölmérés 188 fajt helyezett a súlyosan veszélyeztetett fajok közé. Ezek közé tartozik például az ibériai vagy párduchiúz (*Lynx pardinus*), amelynek vadon élő állományát 84-143 felnőtt egyedre becsülik. Egyes fajokról nem állnak rendelkezésre pontos adatok, de a kutatók a kihalással fenyegetett emlősfajok arányát 21-36% közé teszik.” (ORIGO)

Volna egy lehetőség, hogy ezt az örült rohanást és felelőtlen pusztítást egy kisé fékezni tudjuk. Ezt a lehetőséget nem önmagunk jólétére lehetne felhasználni, hanem arra, hogy gondolatainkban a jövő nemzedékeit is boldog életben tudhassuk és valószínűsítsük.

Ez nem más, mint a kultúra művelése, az oktatás és az egyetemleges tudás továbbadása. Semmi gond, gondolhatják sokan, mert számos törvénnyel szabályozottan zajlik az oktatás. Az összefüggések feltárásánál viszont előtűnik, hogy az oktatás is csak üzlettel silányította önmagát. Minden a pénzről és a „termelői szféra” igényeiről szól. A jövő társadalma ilyen népességi mutatók alapján erőteljesen kasztosodni fog. Aminek jelei és formája, már megmutatkozik. Egy mélyszegénységbe született gyermek kitörési esélyei csak meseszerű elemekkel valósulhat meg. Azt az elemi emberi igényt, hogy minden ember földi létében önmagához képest teljes életet éljen az mára már csak esetleges álm maradhat, ha azt az aktuális törvények megengedik. A tehetségek nem bontakozhatnak ki, mert munka világa kegyetlen és a munkaerő piacon a tehetség senkit nem érdekel. A fogazata, a fizikum és a szelektív ismeret a döntő. Tudjon napi 10-15 órán keresztül profitot termelni, ne szólaljon meg, ne legyenek igényei és időben meg tudjon nyomni egy gombot, vagy ritmusosan mozgásokat végezzen. A legszomorúbb az, hogy a felső oktatásunk (nem csak hazánkban) elfogadta a tőke ilyen irányú kérését. Nem lehetnek tehetségek, nem kell a művészet, mert azt érteni is kell. Mindenkinek egyforma tudást kell elsajátítani, a művészetekben meg csak a silány sztárkultusz élhet meg, mert az alacsony színvonalú oktatásnak köszönhetően a nagyközönség mást nem ért meg. A legfontosabb, hogy az életed a gazdaság szereplőinek érdekeit szolgálja. Halljál meg időben, hogy ne zavarj a társadalmat. Ezek a gondolatok nem a locarnoí, hanem a lugánoi jelentésben olvashatóak.

Idézet: Susan George Luganoi Tanulmány(Dr. Csáth Magdolna fordításában):

Melyek is lehetnek azok a láthatatlan fegyverek, amelyeket a “grandiózus népességcsökkentési terv” megvalósítására be lehet vezetni?

Az elhalálozások számát növelő módszerek:

- kívülről kirobbantott belső háborúk: vagyis konkrét beavatkozás nélkül elintézni azt, hogy az emberek egymást öljék. A helyi kisebbségek, elégedetlen csoportok felfegyverzése, fegyverkereskedelem, esetenként közvetlen beavatkozás jól megmagyarázott indokkal. Magánhadseregek, őrző védő szolgálatok bevetése a kellemetlen embercsoportok ellen. Elszegényítés, éhínség. A föld megszerzése a szegény országokban, rontva ezzel a helyi önfenntartás esélyeit. Olyan magok használatának ráerőltetése a szegény országok parasztjaira, amelyekből csak olyan növények természetiek, amelyek magjai alkalmatlanok a továbbtermesztésre. Környezetszennyezés, víz-levegő-szennyezés. A mezőgazdaság további liberalizálása. Az – időlegesen olcsó – import élelmiszerekkel a szegény országok mezőgazdaságának legyengítése. A fejlett országok mezőgazdaságától való függőségük növelése.

A kisgazdaságok tönkretétele, a kevésbé fejlett országok rákényszerítése arra, hogy a tömegtermelést folytató, génmanipulációs kísérleteket végző óriási külföldi "agrobusiness"-eket beengedjék, sőt saját parasztgazdaságaikkal szemben előnyben részesítsék. Élelmiszersegély nyújtása éppen akkor, amikor a helyi gazdálkodók betakarításra készülődnek, – egészségügyi intézmények leépíttetése a szegény országokkal, kórházi ágycsökkentés, a orvosok számának csökkentése, egészségügyi privatizáció. Differenciált beteggyógyítás, azokra koncentrálni, akik tudnak fizetni. A cigaretta-termelés és értékesítés növelése a szegény országokban, a dohányárak reklámja betiltásának megakadályozása. Az urbanizáció, a földelhagyás, a városba költözés bátorítása: ugyanis ez is kiszolgáltatottabbá, védtelenebbé teszi az embereket. Közszolgáltatások privatizálása, hozzájárulva ezzel az árak megugrásához, és a lakosság elszegényedéséhez. A gyógyszerárak erőteljes növelése: így a szegények, közöttük a nyugdíjasok csak nagyon nehezen, vagy egyáltalán nem jutnak majd a számukra szükséges gyógyszerekhez, az új gyógyszerekkel való tömeges kísérletek lefolytatása a szegény országokban úgy tüntetve fel, mintha ez nekik lenne jó. Mellékhatásként ez is halálesetekhez vagy gyógyíthatatlan betegségek kialakulásához vezethet. – az AIDS további terjedése és a tuberkulózis esetek számának újbóli növekedése is jól segíti a népességcsökkentési tervek végrehajtását. (Igaz, ezeket a betegségeket gazdag emberek is megkaphatják, de nekik jó esélyeik vannak a felépülésre), – a drogok legalizálása (ha valaki drogtól akar meghalni, miért kellene ebben megakadályozni?); – a csecsemőhalandóság jelentősen növelhető a fejlődő világban azzal, ha az anyákat lebeszéljük a szoptatásról, és rábeszéljük a tápszerek használatára, ami növeli a fertőzések lehetőségét. A halálozások számát növelő módszerek után térjünk át a születések számát csökkentő módszerekre. Abortusz és sterilizáció bátorítása. A gyermeknevelés megnehezítése, költségeinek növelése. A gyermekek számának csökkentését a "struktúra-átalakítási programok"-ba is bele kell foglalni. Anyagi ösztönzés kínálása azoknak, akik nem vállalnak gyermeket. A gyermekvállalás érzelmi fontosságával szemben az anyagi hátrányainak hangsúlyozása. „

Ha valaki a fenti gondolatok olvasása közben összefüggéseket vél felfedezni mindennapjaink társadalmában az biztosan csak „véletlen lehet”.

Mi történt az emberiséggel, az elmúlt kb. 150 évben, miket cselekedett az emberiség, ami erre a mélypontra jutatta, nem csak a „Homo Sapiens”, hanem a teljes Földi életet. Gunyorosan mondhatnák azt, hogy egy új emberi forma megjelenése a „Mohó sapiens”. Egy, kitűnő Professzorom, amikor a jövőkutatás rejtelmibe vezetett be minket, akkor azt mondta, hogy a Futurologia (A jövőkutatás, a jövőre vonatkozó prognózisok tudománya) alap módszere a bázis vizsgálat. Ami nem jelent mást, mint azt, hogy mennyi időre tekintünk vissza és milyen

összefüggéseket igyekszünk feltárni. Alaptörvényként, bizonyos esetekben 10 egységnyi visszapillantás elégséges 1 egység előrettekintésre. Bonyolultabb jövőkutatás esetében akár 100 egységnyit is célszerű visszatekinteni.

Ez a szemlélet és gondolkodásmód jelenünk, és esetlegesen várható sorsunk kutatásánál, minden esetben Európa történelmi múltjának elemzését veti fel.

Akármilyen szálon próbálunk a történelmi időszakokban visszanyúlni és kutakodni és ezek alapján megfejteni, hogy mi vezetett a napjainkra kialakult káosz jellegű feszültségekhez, egy szó és fogalom minden esetben előtérbe kerül, **GYARMATOSÍTÁS**.

Idézet:

„Gyarmatosításnak nevezzük az újkor történetében azt a folyamatot, amely során a vezető nagyhatalmak gazdasági és politikai függőség alá vonják a világ fejletlenebb (nem iparosodott) területeit.

A gyarmatosítás formái, fokozatai:

- katonailag megszállni az adott területet, s ott kiépíteni az anyaország közigazgatási rendszerét
- ellenőrzés (protektorátus) alatt tartani az adott területet
- tisztán gazdasági eszközökkel (koncessziókkal, egyoldalúan előnyös szerződésekkel) félgymati sorban tartani egy országot

A gyarmatosítás célja:

- a terület stratégiai biztosítása
- a gyarmaton lévő természeti kincsek kiaknázása
- olcsó munkaerő kihasználása
- újabb piacszerzési lehetőség

A gyarmatosítás ideológiája:

Az elmaradott népek civilizálása (ez igencsak ellentmondásosan valósult meg, bár számos telepes, misszionárius valóban megpróbált segíteni).

Észak-Amerika atlanti partvidékén tizenhárom egymással részben határos, de igazgatásában különálló angol gyarmat jött létre a XVIII. századig. (Ezek mellé a hétéves háborút követően újabb angol fennhatóságú területek csatlakoztak (1763), itt azonban évtizedekig még alig éltek angol telepesek.) A tizenhárom gyarmat a XVIII. század folyamán óriási fejlődésen ment keresztül. Lakóinak száma nagyjából tízszeresére (kb. 3 millió) növekedett, gazdaságának növekedése pedig még ennél is nagyobb mértékű. Az egyes területek szakosodtak az ott megfelelő termékre, és élénk kereskedést folytattak egymással, Angliával és – Anglia engedélye nélkül – Európa más országaival is. Elsősorban a mezőgazdaság volt

fejlett (északon gabona, len, délen pedig „olcsó” fekete rabszolgákkal művelt gyapot, dohány, rizs, indigó ültetvények), de északon manufaktúrák is alakultak. Az átlag életszínvonal a XVIII. századra magasabb volt mint Angliában, ugyanakkor adót nem fizettek.

Amerika felfedezése után a spanyolok és a portugálok álltak a gyarmatosítás élére. Ez eleinte egyenlő volt az új területek kifosztásával és a kincseknek az anyaországba szállításával. Mivel ennek a két országnak csekély volt a termelése és hatalmas behozatalra szorult, gazdagságát nem tudta megtartani, így a nemesfém az iparosodottabb országokba – elsősorban Németalföldre vándorolt. Anglia mellett Franciaország és Hollandia maradt olyan erős, hogy vezető szerepre tegyen szert az újkori gyarmatosításban. A gyarmatosítás ezen új formája már nem elégedett meg a nemesfémek elrablásával, hanem új gazdasági szerepet szánt a gyarmatoknak. Ez kezdetben a nyersanyagtermelést és a késztermék felvételét jelentette, de később már jelentős volt a gyarmatokra kivitt tőke és ezeken a területeken is beindult az ipari termelés, de szigorúan alárendelve a gyarmatosító hatalom igényeinek. Így a gyarmatok a világpiac részévé váltak, de ennek az ára az önálló fejlődés lehetőségének elvesztése volt. Az amerikai kontinensen alakult ki az ültetvényes gazdálkodás, amely rabszolgákkal dolgoztatott. Ez főleg Dél-Amerikában és az USA déli területein volt jellemző. Az újkori gyarmatosításra jellemző volt a gyarmatosító országok állandó vetélkedése. A XIX. század végén az egyenlőtlen fejlődés során fölzárkózott államok (Németország, USA, Japán) is igényt tartottak gyarmati területekre, amit már csak mások rovására tudtak kielégíteni. Az USA Kínában meghirdette a nyitott kapuk elvét (1899) és Spanyolországtól elragadták Kubát, Puerto Ricót valamint a Fülöp-szigeteket (1898). Ezek a konfliktusok előbb gyarmati összetűzésekbe, majd világháborúba torkolltak.

A nyílt katonai és politikai gyarmatszervezés mellett az alávetés változatos formái jelentek meg. Protektorátust (védnökséget) hirdettek ki egyes területek fölött (pl. a franciák Tuniszban), de meghagyták a helyi uralkodó hatalmának egy részét belső kérdésekben. Egyenlőtlen szerződéseket kötöttek (pl. Kína), vasút- vagy csatornaépítési koncessziókat (engedélyeket) kényszerítettek ki. Akadt példa már a pusztán pénzügyi, gazdasági függésre is.

Nem csak az értékes területeket szállták meg. Az új gyarmatok új stratégiai érdekeket hívtak életre. Biztosítani kellett a környezetet, az odavezető útvonalakat. Minden „fehér foltot” eltüntettek, mert nem lehetett tudni, hogy a ma értéktelen föld mire lesz jó holnap.

A gyarmatosítás, a gyarmatosításra való képesség bizonyítása már-már öncél, a nagyhatalmi helyzet mércéje lett. Kifejlődött a gyarmatosítók faji felsőbbrendűségének tudata.

Az eszközök egyre keményebbé váltak. A modern katonai erőt gátlás nélkül, sőt fitogtatva alkalmazták. De nemcsak a kiszolgáltatott tengerentúli népeknek kellett a Maxim-géppuskákkal szembenézni. A dinamikus növekvő gazdaság piacéhsége a gyarmatosítókat is egymás ellen fordította.

A XVIII. század végétől az első világháborúig tartó „hosszú XIX. században” a világgazdaság földrajzilag jelentősen kiterjedt. Bekerültek a világgazdaság vérkeringésébe az addig teljesen vagy részben kívülálló kontinensek és területek, elsősorban Afrika, de Ázsia és a csendes-óceáni szigetvilág hatalmas térségei is. Az emberiség történetében először a nemzetközi gazdasági kapcsolatok az egész világot átfogták, a „világgazdaság” valóban a világ gazdasága lett. Az egész világ szerves egységgé szerveződött gazdaságilag, ahol munkamegosztás működött. Kialakultak a fejlődés élén járó centrumok, más területek perifériákként vettek részt a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. E folyamat, amint születésének és fejlődésének

megelőző évszázadaiban, most sem békés fejlődés útján haladt előre. A lokális gazdaságok bekapcsolása a világgazdaságba a leggyakrabban a korábban kívülálló területek erőszakos bekebelezésével, a XIX. századi gyarmatosítás brutális módszereivel történt.

Ezek az évtizedek voltak a tanúi a lendületes brit terjeszkedésnek Indiában. 1840 és 1850 között a britek Sidhtől Kasmírig elfoglalták az Indus folyó völgyét. Az ötvenes években Assam, majd Alsó-Burma meghódítása nyitotta meg előttük a kapukat Sziám felé. Az 1880-as évekig Beludzsisztánt és Felső-Burmát is meghódították, a XX. század első éveiben pedig Tibet is angol érdekszférává vált. Ezzel egy időben vette kezdetét az angol benyomulás Kínába. Az első ópiumháború nyomán az 1840-es években brit fennhatóság alá került Hongkong és több kínai kikötő. A nyolcvanas évtizedben Malaysiában, Észak-Borneóban és Új-Guineában is megjelentek.

A XX. század elején Afrikát maradéktalanul felosztva, európai uralom alatt hatalmas ültetvényes exportgazdaságot építenek ki. Olajos magvak, gyapot-, kávé-, dohány-, kakaó- és gumiültetvények, a természeti kincsek kiaknázása, a hagyományos bányászat hatalmas méretű kiépítése kapcsolja be a világgazdaságba a röviddel előbb még misztikus ismeretlenségbe burkolt Afrikát.

Az Európa által uralt világgazdaság tehát a „hosszú XIX. század” folyamán hatalmas mértékben teljesedett ki – az európai hatalmak Európán kívüli területei e században mintegy kilencszeresére növekedtek -, és felölelte az egész feltárt, felfedezett, összekapcsolt földgolyót.

A II. világháború előtt a Föld területének egyharmada gyarmat volt, az ezredvégre ez az arány már alig volt 1%. E folyamat felgyorsulásában döntő szerepet játszott a gyarmattartó hatalmak: Anglia, Franciaország, Hollandia, Japán, Portugália stb. meggyengülése. A leigázott népek körében egyre erősödött a politikai függetlenség iránti vágy, s ennek megvalósításához gyakran kaptak segítséget a megerősödött szuperhatalmaktól. Az USA és a Szovjetunió ugyanis nem rendelkezett a hagyományos értelemben vett gyarmatokkal, s az ezen térségekbe való gazdasági-politikai behatolás egyik lehetőségét látták a függetlenségi mozgalmak támogatásában. Egyik nagyhatalom sem engedhette meg azt, hogy a másik túlzott befolyás szerezzon az újonnan függetlenedő országokban, éppen ezért sokszor háborút folytattak egymással – persze csak áttételesen, a nekik kedvező erők támogatásával – ezekben az országokban.”

A kivonatos ismeretek is arra utalnak, hogy napjaink gazdasági, politikai viharait nem kizárhatóan őseink indították el a gyarmatosítással. Európa kezében volt több mint a fél világ. Amerikát is egy kicsit Európának tekinthetjük, mert európai bevándorlók lakták be a földrajzi területet. Az őslakosokat (indianokat) gyakorlatilag kiirtották. Amerika, főleg az USA lakossága európai, valamint a behurcolt rabszolgák és bevándorlók leszármazottjai. Az egyre gyorsuló iparosodás és a technikai, tudományos eredmények mindent növekedési pályára állítottak. Ez lehetett az első hanyatlás. A gyarmatosított országok függetlenné váltak, köztük a két jelenlegi leg népesebb ország Kína és India. Afrika sokáig a nyomor szimbóluma volt. Napjainkra minden megváltozott. Európa nem tudja uralni ezeket az extenzíven és intenzíven növekvő birodalmakat, országokat és azok szövetségeseit. Katonai hatalommal egy európai ország sem léphet fel egy más nemzettel szembe. Erre jött létre a NATO, amely katonai szövetség függ az USA haderejétől. Az Amerikai Egyesület Államok vállalja fel napjainkban is azt a nem éppen kedvelt és nem is sikeres katonai beavatkozásokat, amelyeket országától messze vívott és vív meg. Nagyon visszafogottan az sem zárható ki, hogy erre rákényszerül.

Az Egyesület Államokban egy bizonyos jólétet fenn kell tartani. Ehhez elképesztő mennyiségű nyersanyagra van szükség, miközben az export és import aránya felborult. Az egészségügyi ellátó rendszerük szélsőséges. Egyes elemzők szerint a nem biztosítottak száma meghaladja a 40 milliót. A szélsőséges időjárás és klímaviszonyok tetemes károkat okoznak az élelmiszertermeléstől kezdve az energetikáig szinte minden területen. A baj ott folytatódott, hogy a mesterségesen fenntartott bankrendszerük is csődöt mondott 2008-ban.

A kiemelt részletek és gondolatok felvetése szándékos. A teljes összefüggések feltárása szinte lehetetlen. Az biztosan nem haszontalan, ha napjaink politikusai és pénzüemberei egy kicsit a történelemmel is foglalkoznának úgy, hogy minden esetben figyelnek arra, hogy nem csak társadalmi katasztrófákkal nézünk szembe, hanem nap, mint nap, a természeti értékeink drasztikus csökkenésével és 7 milliárd ember létével, valamint a természet összeomlásával is számolnunk kell.

A jövőben nem elégséges az, hogy csak tanulmányokat készítünk és próbálunk az események után kullogni. A jövőben folyamatos munkát igényelnek az események feldolgozásai azok elemzéseit és hatásainak (kölsönhatásainak) felbecsülése. Ez a kis dolgozat sem zárható le. Minden egyes esemény feltárása újabb összefüggéseket vethet fel. A tudományok nem zárkozhat elefántcsonttoronyba, a formalitások bürokratikus béklyóját le kell vetni. Minél több emberhez kell eljuttatni a tudást, amit napi gyakorlattá kell tenni. (Nem fordulhat elő az ami néhány napja az MR1-en hangzott el. Próbálok pontosan visszaidézni. „Amerikai tudósok felfedezték , a hypophysis- ben (agyalapi mirigy) azt a *neutront*, ami az álmunkra is hat, írja a Science Magazin (leg jobb impakt faktort adó tudományos lap). Azt gondoltam, hogy a reggeli álmoságom miatt hallok ilyen zagyvaságot. Később jöttem rá, hogy minden lektori szűrőn átment hírben senki nem vette észre a fordító tudatlanságát. Az eredeti hírben lehetséges, hogy pontosan *neuron (idegsejt)* szerepelt, bár ismerve a Science mellényúlásait az sem kitartható, hogy valóban neutront írtak. Ennyit a tudományos ismeretterjesztésről.) .

Minden túlzás nélkül, csak az emberi tudás és bölcsesség lehet jövőnk alapja..

Kérünk minden, jövőnket féltő Embert, hogy csatlakozzon a palatinuszi gondolathoz és segítse munkánkat. Adjunk esélyt unokáinknak és a jövő nemzedékeinek, hogy boldogan éljék meg az a megismételhetetlen csodát, ami életnek nevezünk.

Zárszó ebben a témában nem lehetséges, csak újabb és újabb kérdéscélpelveések. Végezetül néhány idézet, az elektronikus világból:

- Minden egyes másodpercben 5 ember jön a világra, 2 ember hal meg. 2010-ben az emberek várható átlagéletkora 69 év, 1960-ban ez jóval kevesebb volt: 53 év. 2008-ban végleg átbillent a mérleg, ma már többen élünk városokban, mint falun! 1975-ben még csak 3 megaváros volt: Mexikóváros, Tokió és New York, számuk mostanra 21-re nőtt!
- 5 %-unk használja föl a világ energiájának 23%-át, 13 %-unk nem ihat tiszta vizet,
- Az idénre már felélte az emberiség azt az ökológiai erőforrás-mennyiséget, ami egész évre számítva a rendelkezésére állt. Ez a fordulópont szeptember 27-én következett be – közölte kutatásai alapján a kaliforniai székhelyű, az ökológiai lábnyom mérésével foglalkozó nemzetközi szervezet, a Global Footprint Network (GFN).
- „Ez olyan, mintha az éves jövedelmünket már három hónappal az év vége előtt elköltöttük volna, és a maradék időszakban a megtakarításainkat élnénk fel évről évre.

Nemsokára ki fogunk fogyni a tartalékokból” – mondja dr. Mathis Wackernagel, a GFN elnöke.

- „A növekvő élelmiszeráraktól kezdve a klímaváltozás negatív következményéig a gazdaságunk most konfrontálódik annak valóságával, hogy évek óta többet költünk – ökológiai értelemben –, mint amennyit a lehetőségeink megengednének” – mondja dr. Wackernagel.
- Az emberiség történetének nagy részében olyan ütemben használta fel a természeti erőforrásokat – annak érdekében, hogy utakat és városokat építsen, élelmiszert termeljen, termékeket állítson elő –, amely a természeti erőforrások megújulási képességén belül volt. A fordulópont az 1980-as években következett be: az emberiség szükségletei túlnőttek azon határon, amelyet a természet fenntartható módon képes előállítani. Ezt az állapotot nevezik ökológiai túllövésnek. A GFN 2011-re vonatkozó előzetes számításai azt mutatják, hogy jelenleg olyan ütemben használjuk fel a természeti erőforrásokat, amelyet 1,2-1,5 bolygó tudna fenntartható módon kielégíteni. A kutatások azt mutatják, hogy jóval az évszázad közepe előtt az emberi igények már két Föld kapacitását követelnék meg.
- “A jó életminőség biztosítása az emberek számára lehetséges, de nem lesz lehetséges azon erőforrás-intenzív fejlődési és növekedési modelleknek az alkalmazása, amelyeket a múltban használtunk” – mondja a GFN igazgatója, dr. Juan Carlos Morales. “Ez azt jelenti, hogy a fejlődés és prosperitás új modelljeit kell megtalálni, amelyek csökkentik a természeti tőkére nehezedő nyomást, valamint azt is, hogy fenn kell tartanunk a természeti tőke megfelelő minőségét, megújuló képességét, nem pedig leamortizálni a gyors pénzszerzés érdekében.”
- A mikor kevésbé fontos, mint a mennyi: a felhalmozott ökológiai adósságot a "kamatot" élelmiszerhiányok, csökkenő állatpopulációk, csökkenő területű őserdők, degradált termőföldek, és a megnövekedett szén-dioxid-koncentráció formájában fizeti meg az emberiség, beleérve ezekkel járó emberi áldozatokat és pluszköltségeket.
- „Amint az erőforrás-szűkösség tovább fokozódik, ez olyan lesz, mintha megpróbálnánk felfelé futni a lefelé haladó mozgólépcsőn” – mondja dr. Wackernagel. “A hosszú távú fellendülés csak akkor fog sikerülni, és akkor lesz fenntartható, ha szisztematikusan csökkentjük az erőforrásoktól való ilyen mértékű függésünket.”
- „Az emberiséget fenyegető veszélyek között egy sincs, amely végső soron ne a túlnépesedés következménye lenne. És egy sincs, melyet ne lehetne neveléssel megoldani.” (Konrad Lorenz: Mentsétek meg a reményt!)
- június 28-án jelentette meg a European Environment Agency 26 nyelven a 72 oldalas idei jelentését, melynek magyar címe: Jelzések 2011 – A globalizáció és a környezet szerepe az ön életében.
- A fontos anyag színvonalától bántóan eltérnek a népesedésről szóló ellentmondásos részek: "Nem az jelenti a problémát, hogy olyan sokan vagyunk, hogy bolygónk nem képes eltartani bennünket, hanem az, hogy az egyre nagyobb számú iparosodott gazdaságra jellemző életmód több erőforrást igényel, mint amennyit a bolygó képes lenne előállítani. A természeti erőforrások felhasználását egyre több régióban inkább a gazdasági, mintsem a népességbeli növekedés hajtja." Jól értjük? Azt állítja, hogy nem a létszám a baj, hanem hogy a nyomorgó milliárdok nem hajlandók továbbra is nyomorogni, egyre nagyobb számban az iparosodott gazdaságra jellemző életmódra törekszenek? Nem az a baj, hogy százmilliószám fogannak a párok szándéka ellenére a szegény gyerekek, hanem az, hogy gazdasági növekedést szeretnének?
- A jövő generációk legalapvetőbb joga jut eszünkbe: hogy felkészült szülőkhöz kívánt gyermekként foganjanak meg? Vagy John Lennon, aki szerint legtöbbször szombat esti

balesetként, egy üveg whisky hatására pottyant a világba? Hallottunk róla, hogy a világon először a magyar parlamentben ombudsmanja van a jövő generációk jogainak?

- Valószínűbb, hogy nálunk a népesedésről elsőként legtöbbeknek az jut eszébe, hogy mi lesz a nyugdíjakkal, ha a természetes szaporulat nem tart lépést a társadalom idősödésével? Vagy az is fölmerül, miért nincs munkája itt a kevesebb fiatalnak se? Melyik a súlyosabb kérdés: hogy lesz-e, aki nyugdíjas korunkban fát vágjon nekünk az erdőben, vagy hogy lesz-e még egyáltalán erdő?
- A National Geographic januári számában Robert Kunzig címlapsztorija egy több részes cikksorozatot nyit, amely a népesedéssel összefüggő kérdéseket vizsgálja az év folyamán. Bolygónkon egyre apad az ivóvízkészlet, pusztul a termőtalaj, a gleccserek olvadása miatt emelkedő tengerszint elöntéssel fenyegeti a lapos partvidékeket – és közel egymilliárd embert fenyeget az éhezés réme.
- Hiába csökken a születési ráta, a következő évtizedekben is gyors ütemben gyarapszik majd bolygónk népessége. Ha a nyomorból kikapaszkodni igyekvő milliárdok követik majd a gazdag nemzetek példáját, ők is tékoználni-fecsérelni fogják a Föld erőforrásait. Hányan leszünk 2045-ben? Milyen lesz akkor az élet, a világ?
- Energiahabzsolás felsőfokon. London valósággal úszik az éjszakai fényárban. A szénbányászaton sarjadt ipari forradalom a Föld legnépesebb városává, a globális népességrobbanás kiindulópontjává tette a brit fővárost. A fejlett államok lakossága jóval többet él föl az erőforrásaiból, mint a szegényebb országok népe. A gyors tempóban bővülő fogyasztás sokkal jobban kiszipolyozhatja bolygónkat, mint a szaporodó népesség.
- Európában csökkenőben van a népszaporulat. Ezt a tendenciát a bevándorlók ellensúlyozhatják
- Az utóbbi időkben tapasztalt elképesztő népességrobbanás csillapult ugyan valamelyest, de messze nem ért még véget. Egyrészt tovább élünk, másrészt olyan sok lett a szülőképes korú nő a világban (számuk ma mintegy 1,8 milliárdra tehető), hogy az emberiség még akkor is gyarapodni fog néhány évtizedig, ha a nők kevesebb gyermeket szülnek, mint egy nemzedékkel ezelőtt. A világ népessége 2050-re elérheti a 10,5 milliárdot, ám az is lehet, hogy megáll 8 milliárdnál. Utóbbi eset akkor következhet be, ha minden nő egy gyerekkel kevesebbet vállal, mint ma. Az ENSZ demográfusai úgy számolnak, hogy a tényleges lélekszám valahol a kettő között alakul, 2045 táján éri majd el a 9 milliárdot.
- Évi 80 milliós gyarapodás: elsőre ijesztő ez a szám, különösen ha tudjuk, hogy fogy a talajvíz és a termőföld, olvadnak a gleccserek, pusztul a világ halállománya, és csaknem egymilliárd embertársunknak nincs mit ennie. Néhány évtizeden belül újabb 2 milliárd éhező lesz a Földön, főként a szegény országokban. Újabb embermilliárdok próbálnak majd kijutni a nyomorból; ha a gazdag nemzetek példáját követve ők is irtani fogják az erdőt, égetik a szenet és az olajat, közben nyakló nélkül használják a műtrágyát és a rovarirtót, akkor rohamosan fogynak majd bolygónk természeti kincsei. Mi lehet a megoldás?

Szacsky Mihály

2011.11.03.

tanulmányok és írások olvashatóak:

www.panninpalatinus.hu

